

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

GÜNLÜDÜR

22-09-2025

Sayı : 64272063-610- **353550**

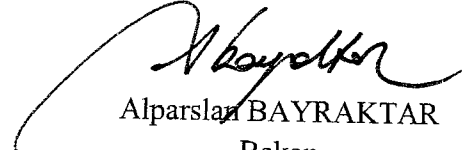
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/30717)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/30717

İlgi : 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/30717 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (1 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA
SEZGİN TANRIKULU'NUN YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/3**

**ESAS NO
7/30717**

Kapasite mekanizması gelişmiş elektrik piyasalarında uygulanan bir yöntem olup bir süre maliyetlerini karşılayamayan tesislerin sökülüp başka ülkelere taşınması şeklindeki riskler olması, özellikle talebin çok yoğun olduğu aylarda bu tesislerin kritik öneme sahip olması ve genel olarak maliyeti yüksek baz yük santrallerinin arz güvenliği nedeniyle sistemde emre amade kalması ya da üretimlerinin desteklenmesi amacıyla uygulanan yöntemler bütünüdür. Bununla birlikte, arz güvenliğinin korunması adına söz konusu tesislerin desteklenmek suretiyle varlıklarının devam ettirilmesi ve ihtiyaç anında kullanılması önemlidir.

Bununla birlikte ülkemizde maden sahaları, kamu tüzel kişileri tarafından devredilebilmekte ve/veya yine kamu tüzel kişileri tarafından maden sahalarının rödovans payı karşılığı işlettilmesine ilişkin ihale uygulamaları usul ve esasları belirlenebilmektedir. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü (TKİ), rödovans payını; *“Ruhsat hukuku Kuruma ait olan maden sahalarının, işletme hakkının sözleşme ile gerçek veya tüzel kişilere belirli bir süre bırakılması durumunda, maden sahasının işletilmesini üstlenen gerçek veya tüzel kişilerin, üretilen birim ton maden, pasa, eski artık, metre küp metan gazı veya kWh elektrik üretimi için Kuruma ödemeyi taahhüt ettiği payı”* olarak belirleme yetkisine haiz olup elektrik üretimi üzerinden de bu pay hesaplanabilmektedir. Elektrik piyasası yönüyle rödovans anlaşmasının bu şekilde yapılması durumunda, santraller elektrik üretimleri payı oranınca hesaplanan rödovans bedelini ilgili kamu kurumuna ödemekte olup bu anlamda diğer yerli kömür santralleriyle ayrılmaktadır. Bir başka deyişle, bu santrallerin emre amade kalması ya da çalışması durumunda hem arz güvenliği korunmakta hem de kamu bütçesine pozitif katkıda bulunulduğu üzere rödovans bedelini ilgili kamu kurumuna ödenmektedir.

Öte yandan, kapasite ödemelerine esas parametreler her bir santral için münferiden değil, ilgili kaynak türünü temsil eden veriler kullanılarak belirlenmektedir. Her ne kadar rödovans anlaşması bulunan santrallere yapılacak ödemeler için kaynak türüne göre yeni bir parametre belirlenmese de bu şekilde anlaşması bulunan iki santralin diğer santrallerden ayrıştırılarak işlem yapılmasının bir anlamda maliyet farklılıklarının gözetilmesi olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca, söz konusu santrallerin toplam kurulu gücü 780 MW olup bu değer kapasite mekanizmasına katılacak olan yerli kömür santrallerinin kurulu gücünün sadece %11'ine karşılık gelmektedir.

18/12/2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği’nin *“Kapasite ödemelerine esas bütçe”* başlıklı 7’nci maddesinin birinci fıkrasında; *“Bir sonraki takvim yılında yapılacak kapasite ödemelerine esas yıllık bütçeye ve bütçenin yıl içerisindeki fatura dönemlerine dağılımına dair öneri, Sistem İşletmecisi tarafından Aralık ayı sonuna kadar Kuruma sunulur ve Kurul tarafından aynen veya değiştirilerek bir sonraki yılın Ocak ayı içinde onaylanır.”* hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda kapasite ödemelerine esas bütçe sistem işletmecisi Türkiye Elektrik İletim A.Ş’nin bütçesi içerisinde iletim tarifesi kalemi olarak yer almakta ve ödemeler bu bütçeden karşılanmaktadır.

Söz konusu rödovans çalışması yapılırken bir etki analizi yapılarak inceleme ve değerlendirme raporu oluşturulmuş ve karar bu kapsamda alınmıştır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından oluşturulan inceleme ve değerlendirme raporları Hizmete Özel gizlilik derecesini haizdir.